

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	4

ОСНОВИ ХУДОЖНЬОГО ГРИМУ

Семестр 4 (2026-2026 н.р.)

26 січня -10 травня

Викладачка: Хомутецька Олена Петрівна

E-mail (особистий): homutetska@gmail.com

E-mail (кафедральний): avm.ksada@gmail.com

Телефон: +380963110329, +380503438768

Заняття: За розкладом (дистанційно)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧКОЮ

Під час дистанційних занять та поза заняттями студенти можуть комунікувати з викладачкою за допомогою групового чату у Телеграм, а також за допомогою електронного листування та дзвінків в Zoom. З понеділка по п'ятницю з 9-00 до 19-00. Під час звернення, студент обов'язково має вказати своє прізвище, ім'я, рік навчання та академічну групу. Якщо з якихось причин (відключення інтернету, електроенергії) студент не виходить на зв'язок під час занять, за першої можливості повідомити викладачку, щоб вона була проінформована про можливості навчання студента і могла підлаштувати навчальний процес до наявних умов.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література з дисципліни

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Палетка театрального гриму або аквагриму, пензлі, спонжики, серветки сухі та вологі.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійних знань і навичок в роботі з гримом як із матеріалом. Вивчення особливостей різноманітних гримерних матеріалів та технік. Здобуття навичок створення образу за допомогою гриму.

Завдання дисципліни полягають в ознайомленні із різноманітним гримерним матеріалом та інструментами, основними техніками нанесення різних видів гриму; прийомами «лайф-хак» в гримі.

КОМПЕТЕНЦІЇ ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 2.Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається опануванням основ майбутньої спеціальності.

Дисципліна вивчається протягом 1-го семестру: 4 лекційні 26 практик + 60 год. самостійної роботи та залік.

Загальна кількість год. 90 (3 кредити ECTS)/ Модульний контроль - 8 тижень навчання.

Всього курс має 1 модуль та 5 тем.

Модуль 1.

Тема 1. Вступ. Дисципліна «Основи художнього гриму»

- Мета і завдання дисципліни
- Техніка безпеки в роботі з гримом.
- Основні види матеріалів та інструментів.
- Анатомічні основи гриму.

Тема 2. Загальні прийоми гримування;

- Грим западин та опуклостей
- Графічність та розтушовка в гримі
- Національні грими

Тема 3. Умовні грими

- Грим різних жанрів
- Створення гриму умовного персонажа (циркового, театрального, грим тварини, птаха тощо)

Тема 4. Віковий грим

- Анатомічні особливості вікового гриму
- Опанування прийомів створення вікового гриму

Тема 5. Спецефекти в гримі

- Матеріали для створення спецефектів
- Швидкі ефекти
- «Лайф-хаки»

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять, які удосконалюють практичні навички та закріплюють теоретичні знання. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення тем дисципліни, відпрацювання техніки гримування. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації у вигляді фото, відео матеріалів щодо створення гримерних образів, підготовку завдань самостійної роботи здобувача за темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	A	A+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	B		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧКИ

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачці. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти, або вимкнути камеру. Під час zoom конференцій, студент має ввімкнути камеру, щоб викладачка мала можливість контролювати та коментувати виконання гриму.

Викладачкою підтримується висловлювання студентами власних думок та аналізу у процесі обговорення тем, виконання гриму.

У разі відрадження, хвороби тощо викладачка має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропуски занять без поважних причин не припустимі. Допустимим є запізнення на заняття до 5 хв. У випадку пропуску заняття (занять) з поважних причин, студент має самостійно виконати програму теми, у форматі що попередньо узгоджується з викладачкою. В разі необхідності студент може звертатися за консультаціями до викладачки.

В режимі освіти он-лайн, студент надсилає викладачці самостійно виконані завдання в **груповий чат в Telegram**. Якщо завдання не виконується студентом вчасно, знижується оцінка.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено копіювання чужих робіт, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

РОЗКЛАД КУРСУ

осінній семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Поточний контроль
	1	лекційн і заняття	Вступ. Дисципліна «Основи художнього гриму» ○ Мета і завдання дисципліни ○ Техніка безпеки в роботі з гримом. ○ Основні види матеріалів та інструментів. ○ Анатомічні основи гриму.	2	Виконання гриму
	1	лекційн і заняття	Вступ. Дисципліна «Основи художнього гриму» ○ Мета і завдання дисципліни ○ Техніка безпеки в роботі з гримом. ○ Основні види матеріалів та інструментів. ○ Анатомічні основи гриму.	2	Виконання гриму
	2	пр. заняття	Загальні прийоми гримування; ○ Грим западин та опуклостей ○ Графічність та розтушовка в гримі ○ Національні грими	2	Виконання гриму
	2	пр. заняття	Загальні прийоми гримування; ○ Грим западин та опуклостей ○ Графічність та розтушовка в гримі ○ Національні грими	2	Виконання гриму

	3	пр. заняття	Умовні грими ○ Грим різних жанрів ○ Створення гриму умовного персонажа (циркового, театрального, грим тварини, птаха тощо)	2	Виконання гриму
	3	пр. заняття	Умовні грими ○ Грим різних жанрів ○ Створення гриму умовного персонажа (циркового, театрального, грим тварини, птаха тощо)	2	Виконання гриму
	3	пр. заняття	Умовні грими ○ Грим різних жанрів ○ Створення гриму умовного персонажа (циркового, театрального, грим тварини, птаха тощо)	2	Виконання гриму
	3	Пр. заняття	Умовні грими ○ Грим різних жанрів ○ Створення гриму умовного персонажа (циркового, театрального, грим тварини, птаха тощо)	1	Виконання гриму
		Пр. заняття	Модуль	1	Виконання гриму
	4	пр. заняття	Віковий грим ○ Анатомічні особливості вікового гриму ○ Опанування прийомів створення вікового гриму	2	Виконання гриму
	4	пр. заняття	Віковий грим ○ Анатомічні особливості вікового гриму ○ Опанування прийомів	2	Виконання гриму

			створення вікового гриму		
	5	пр. заняття	Спецефекти в гримі ○ Матеріали для створення спецефектів ○ Штучні поранення ○ «Лайф-хаки»	2	Виконання гриму
	5	пр. заняття	Спецефекти в гримі ○ Матеріали для створення спецефектів ○ Штучні поранення ○ «Лайф-хаки»	2	Виконання гриму
	5	пр. заняття	Спецефекти в гримі ○ Матеріали для створення спецефектів ○ Штучні поранення ○ «Лайф-хаки»	2	Виконання гриму
	2,3, 4,5		Загальні прийоми гримування Умовні грими Віковий грим Спецефекти в гримі (повторення матеріалу)	2	Виконання гриму
			Залік	2	Виконання гриму
			Разом	30	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, опанував техніки гримування. Достатня сформованість вмінь і навичок.
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, техніки гримування. Достатня сформованість вмінь і навичок.
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, опанував техніки гримування, достатня сформованість вмінь і навичок.

B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріали теми, техніками гримування Навички та вміння сформовані, але проявляються епізодично,
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріали теми, але не достатньо засвоїв техніки гримування Навички та вміння, сформовані, але проявляються епізодично.
D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми та техніками гримування. Навички та вміння, не сформовані.
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми та техніками гримування. Навички та вміння, що використовуються не сформовані.
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Bert Broe. Theatrical makeup. Sunflower Books. 1987. 96 p.
2. Красильникова О. Історія українського театру ХХ сторіччя. Київ : Либідь, 1999. 208 с.
3. Лосєв М., Шатохін І. Майстерність гриму. Державне видавництво «Образотворчого мистецтва і музикальної літератури УРСР», Київ, 1960. 84 с.
4. Torene Stivil. Amy Dunkleberger. So you want to work in set design, costuming or make-up? Enslow Publishers . 2008. 128 p.
5. Todd Debreceni. Special Makeup Effects for Stage and Screen: Making and Applying Prosthetics. Routledge; 3rd edition. 2018. 530 p.
6. Медведєва В. В. Семіотичний аспект мистецтва гриму / В. В. Медведєва // Культура України. - 2014. - Вип. 46. - С. 228-235.
7. Малярчук К. Г. Особливості використання гриму в українському театральному мистецтві. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство, 2019. Вип. 40. С. 45-50.
8. Шатохін І. Грим у театрі і кіно. / І. Шатохін. – К.: Мистецтво, 1971. – 170с